

Helhedsplan Ørestad Syd

INDHOLD

INTRO

KONTEKST OG HISTORIE

BORGERINDDRAGELSE

KONCEPT

HELHEDSPPLAN OG DELOMRÅDER

FUNKTIONSDIAGRAM

PLANTELISTER

FORSLAG TIL FØRSTE 300 000

ØKONOMI OG DRIFT

15.048 _ Ørestad Syd

BOGLTM

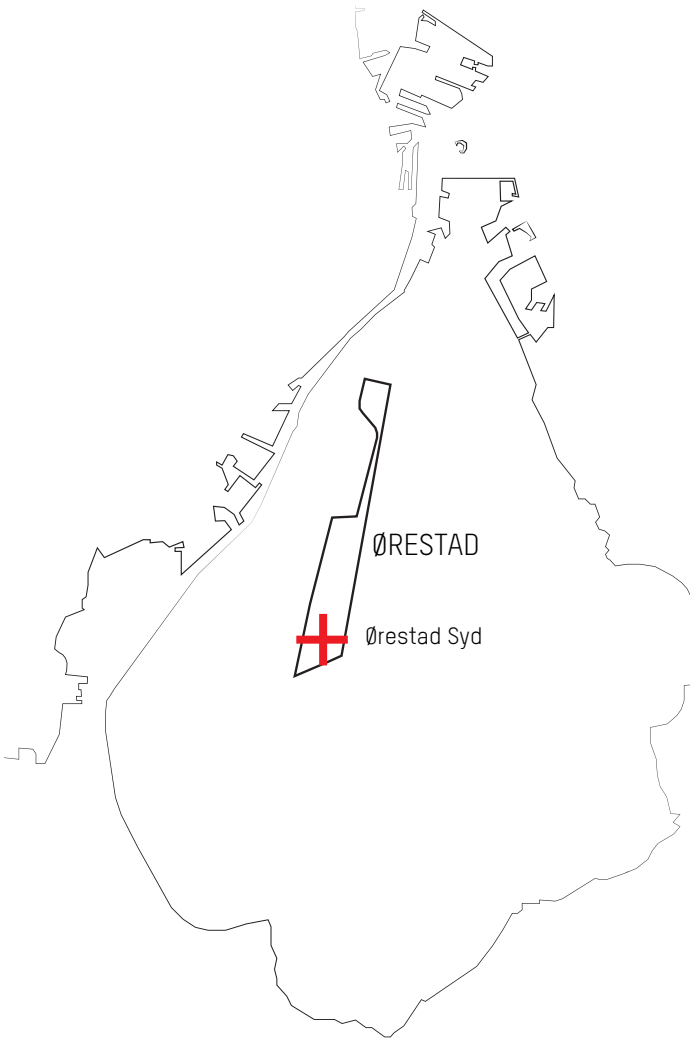
ØRESTAD SYD // HELHEDSPPLAN

BRUG // Dag + Aften, Sommer + Vinter
- SMUKT, FUNKTIONELT, TRYGT

RAMMER TIL LIV OG OPHOLD // INTIME OG LÆGIVENDE
RAMMER, SOM KAN GIVE STEDET IDENTITET OG EN RUMLIG MODPOL TIL
BYDELENS STRUKTUR OG SKALA

FUNKTION // EN FLEKSIBEL HELHEDSPPLAN, SOM KAN GIVE EN
ROBUST PLAN TIL GFS ØRESTADS FREMTIDIGE UDVIKLING AF BYDELEN OG
SAMTIDIG TILPASSES OG JUSTERES OVER TID IFT. BRUGERNES ØNSKER.

NATUR OG SANSER // NATUREN SOM FORBILLEDE,
UDFORDRINGER, VARIATION STIMULERER SANSERNE - UNDERSØGE, MÆRKE,
FØLE, DUFTE, SMAGE, LYTTE, OPLEVE

SKOVBÅND

PARKBÅND

KANALBÅND

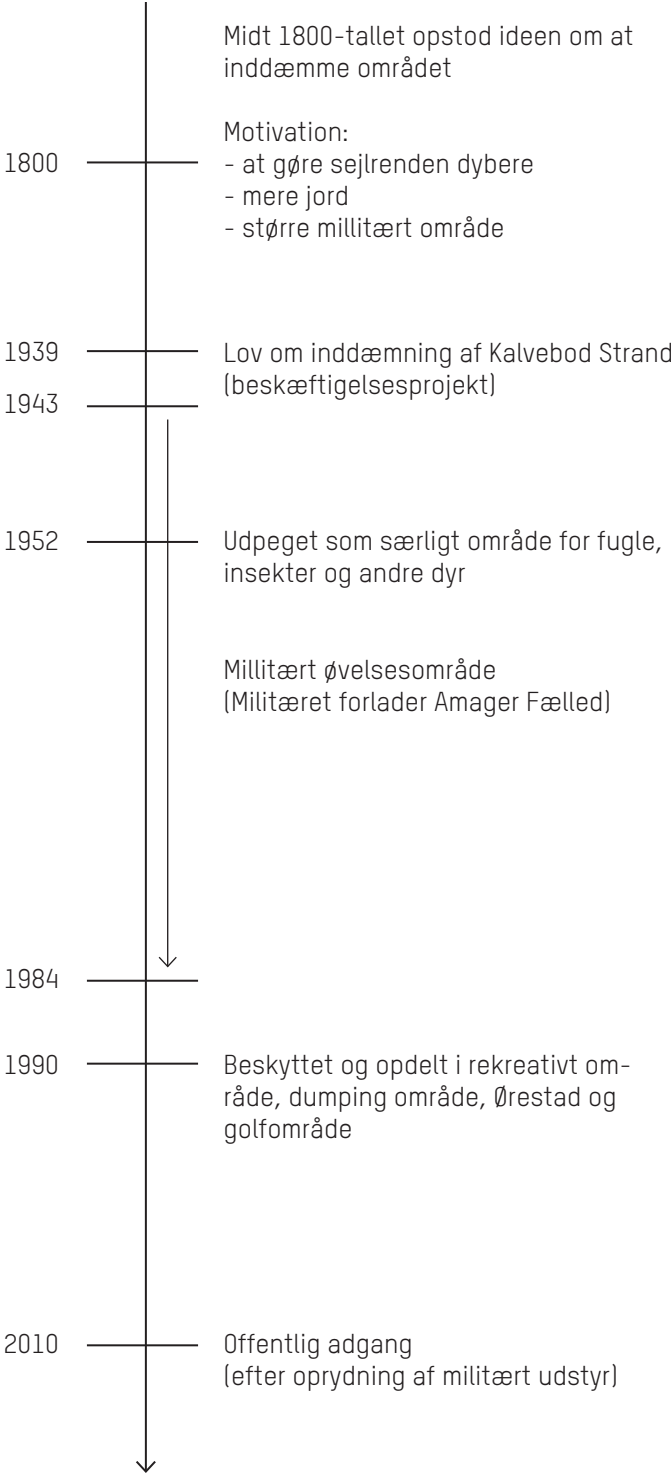
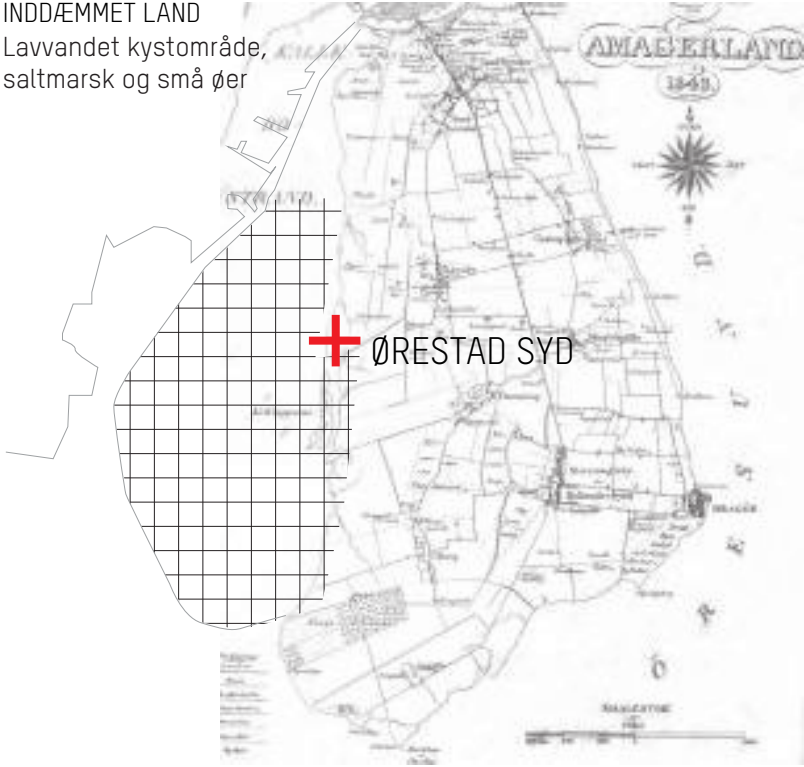

EKSISTERENDE FORHOLD

OVERBLIK

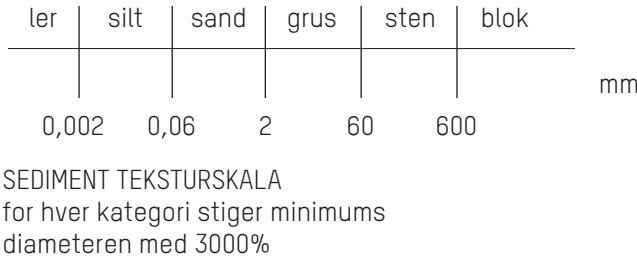
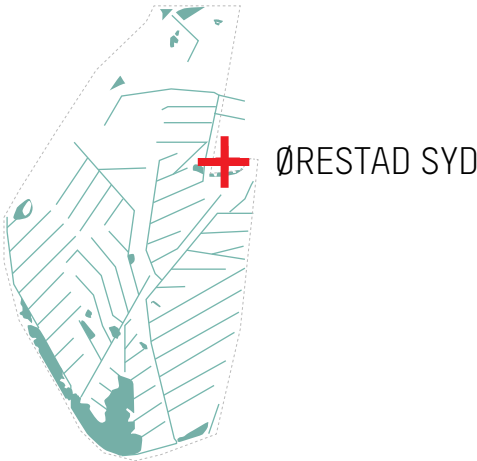
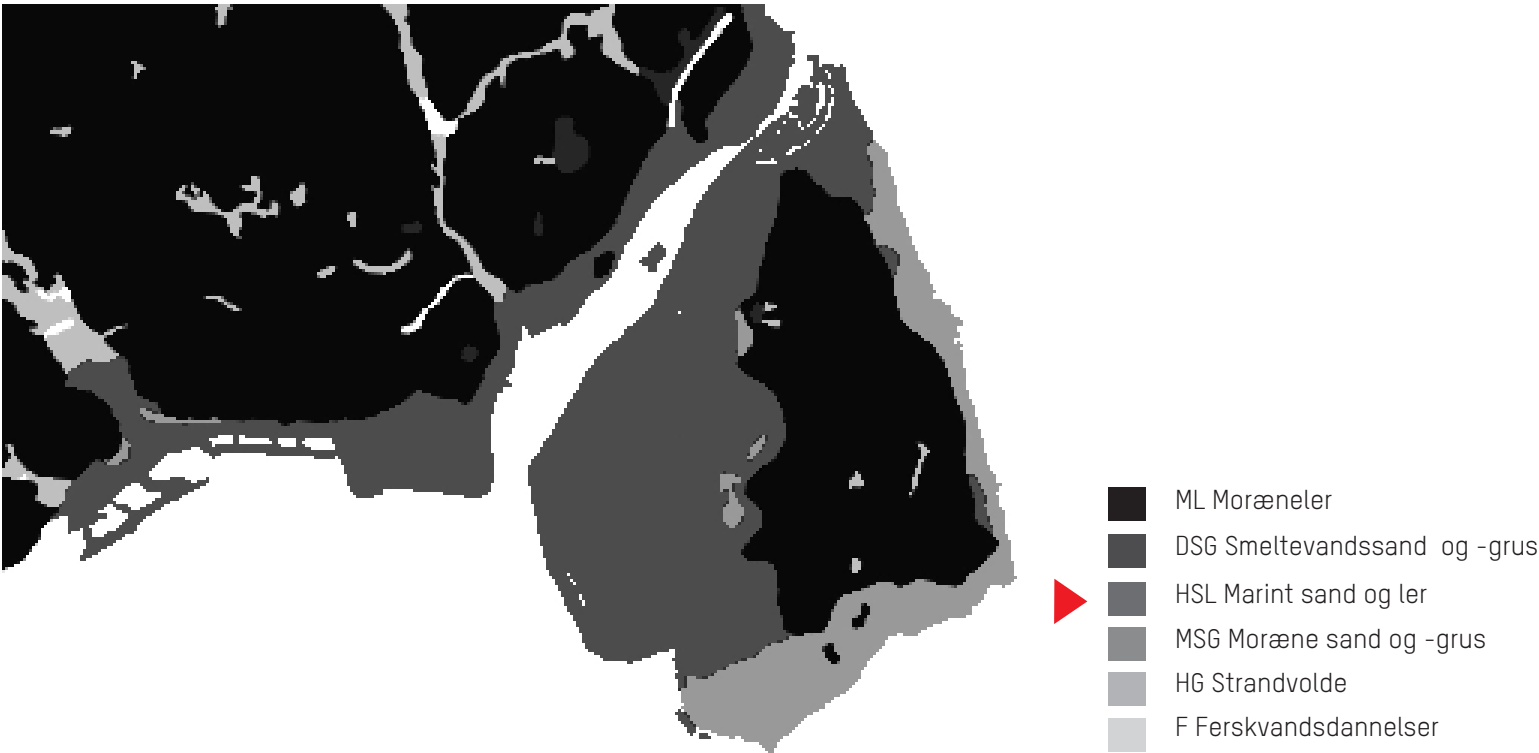
HISTORIE

WATERSCAPE // DRÆN, KANALER OG ÅLØB

JORDFORHOLD

BORGERINDRAGELSE

Februar 2016 afholdt vi en konstruktiv workshop i Cafe 8-Tallet med efterfølgende gåtur. Alle beboernes gode input er efterfølgende samlet i et 'Brainstorm-kort'. Det var en god proces, som gav inspiration til det videre arbejde med helhedsplanen. Nogle ideer er stedsspecifikke, mens andre er mere overordnede. Beboernes konkrete ideer spænder bredt fra hundegård til klatreskulpturer og staudebede. Det mest iøjne-faldende og tilbagevendende emne er dog manglen på læ og ophold. Der er stor fokus på Molepladserne, som man fornemmer har et stort uudnyttet potentiale for at blive vidunderlige opholdsrum.

Det største samtaleemne i workshoppen var netop, at læ og ophold er en mangelvare i Skov-, Park-, og Kanalrummet.

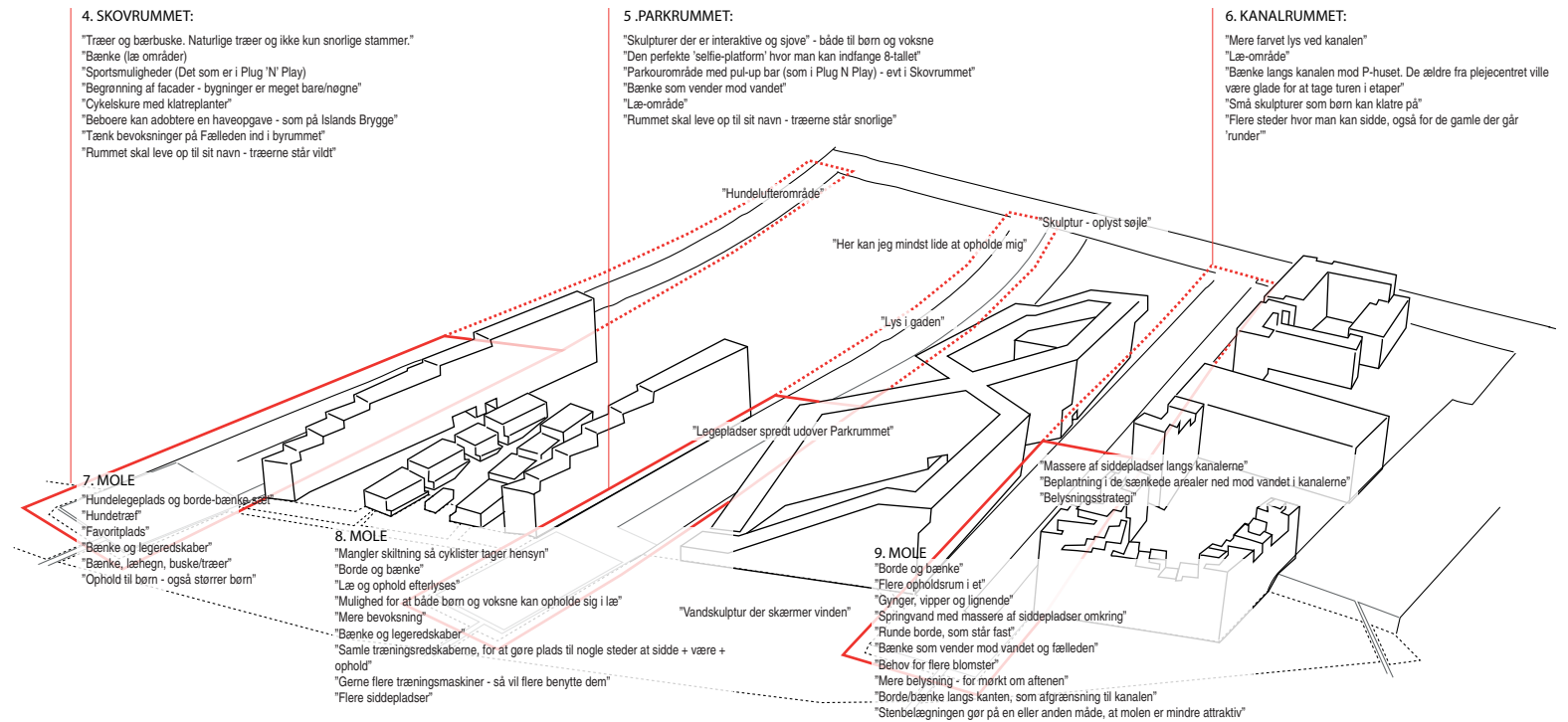
Cafe 8-Tallet. Foto af Janek Mastek

1. GENERELT:

 - "Hyggelige kroge er altid godt, det savner vi mere af"
 - "Mere spændende legepladser for alle de små børn i området. Husk bænke til de voksne"
 - "Flere læskabende foranstaltninger, beplantninger, eller andet, fx omkring alle bænke, i kanten af anlæg etc... Desuden flere legepladser, gerne mindre. Samt egentlige steder til hundeluffning - og det der følger deraf"
 - "Beplantninger der fremmer fugleliv"
 - "Unødgå lyddødhed fra naturens liv"
 - "Læ mod vind, så man kan opholde sig udenfor"
 - "Der mangler borde og bænke, samt cykelstativer, i alle de tre områder"
 - "Bedre mulig for brug i vinter-halvåret, dvs mere læplads ved hjælp fra beplantning"
 - "Flere grillpladser og siddepladser - der er mangel på begge dele i sommer-halvåret"
 - "Fuglebrædder vil skabe mere liv i rummene og mindske den lidt bratte overgang mellem by og fælled"
 - "Bedre kobling til Fælleden"
2. GENERELT:

 - "Mere vildt og naturpræget udtryk"
 - "Pergola-væg + Cykel-P"
 - "Plante i masser - Adoptere et træ og passe det!"
 - "Der mangler hundegård"
 - "Kontrasten mellem by og øde fælled bevares"
 - "Uderum til leg og boldspil, som en erstatning for Plug N Play"
 - "Træer som ikke er for høje, så byrummene ikke bliver mørklagte - til gengæld skal der være træer til at tage af for vinden!"
 - "Park, Skov- og Kanalrummet ligger i skygge om eftermiddag og aften. Det skal tænkes med"
 - "På kanten af naturen - naturlig overgang fra kultur til natur"
 - Ved molen: "Der er en kæmpestor børnegruppe i Ørestad Syd, som godt kunne tænke sig nogle bænke + legeredskaber, gerne tæt på der hvor man kan sidde"
 - "Flere blomster"
 - "Trafikadskillelse mellem moleplads og gaderum"
3. GENERELT:

 - "Skiltning iff cyklister"
 - "Stand med hundeposer på hver mole"
 - "Manglende opholdsmuligheder (med læ)"
 - "Aflukket område til løse hunde"
 - "Trafiklegeplads som i fælledparken"
 - "Cykellegeplads"
 - "Der er potentialer for nyttehaver, hundeområder og opholdsrum"
 - "Læproblemer - hvad kan man gøre for at afhjælpe problemet med vind, uden at ødelægge æstetikken?"
 - "Områder der opfordrer til fællesskab"
 - "Fælledens vildskab - Mindre park, mere vildt"
 - "Gavle: lysfunktioner / malerier"
 - "Leg med lys. Kunstneriske pladser. Skulpturer. Legepladser"
 - "Mere zoneopdeling"

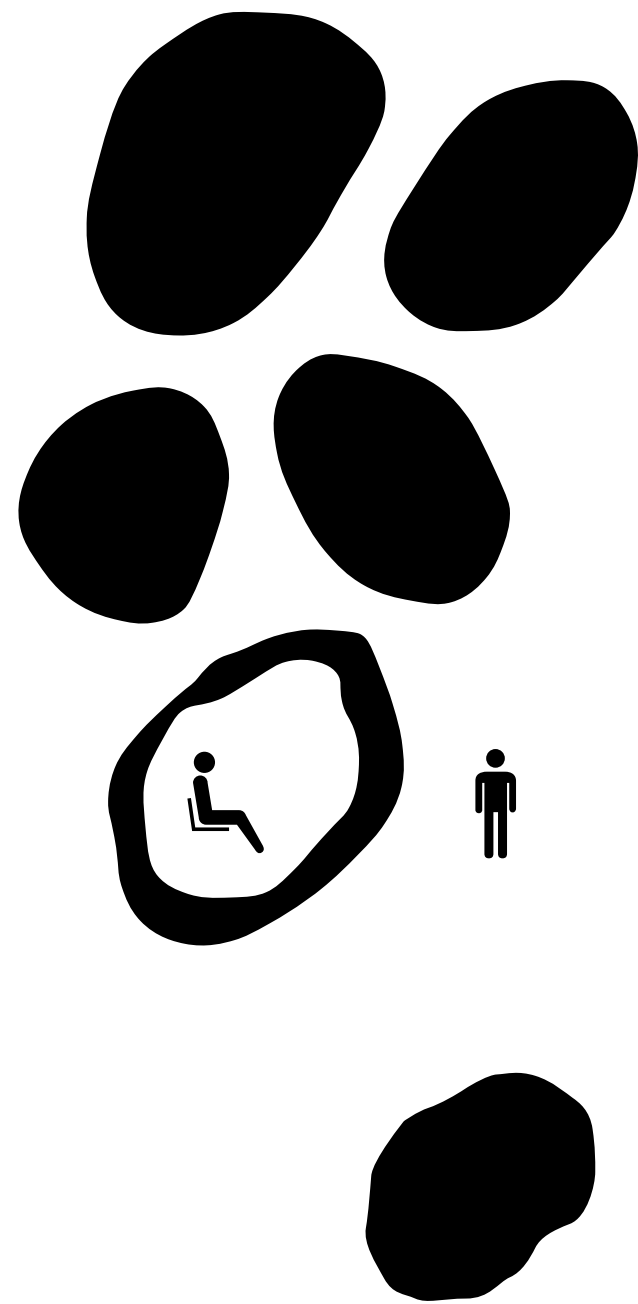

Molepladsen for enden af Kanalrummet. Foto af Janek Mastek

KONCEPT

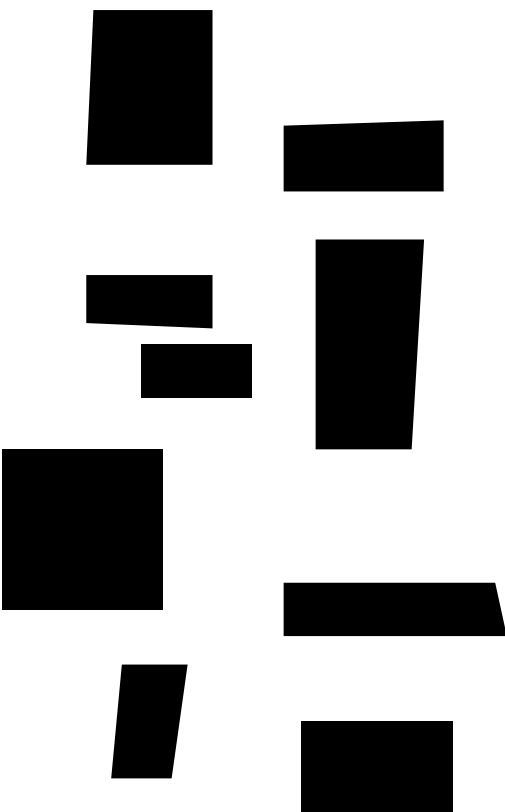
PASSIVT LANDSKAB → AKTIVT LANDSKAB

SKOVBÅND

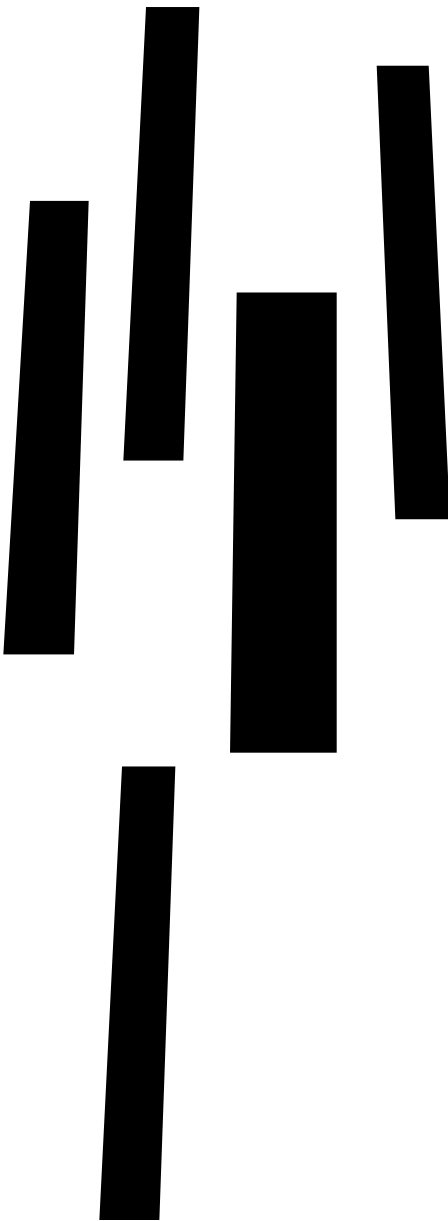
Indenfor og udenfor.
Store volumer udgør struktur

PARKBÅND

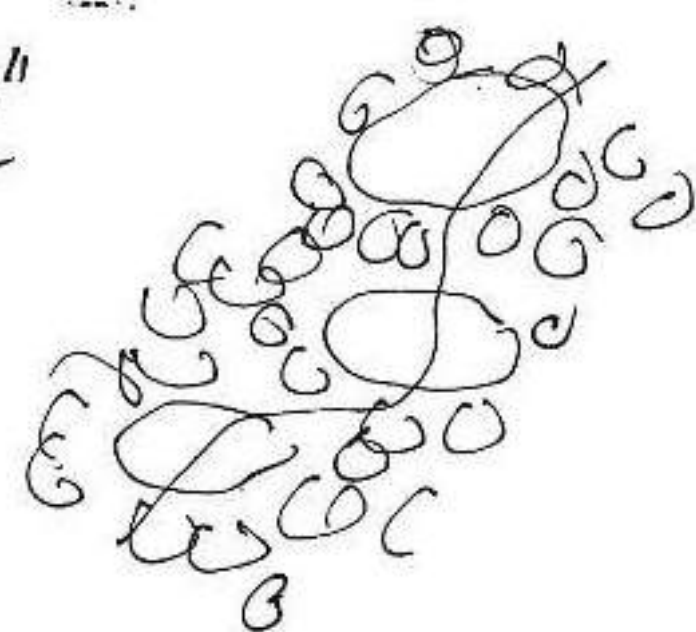
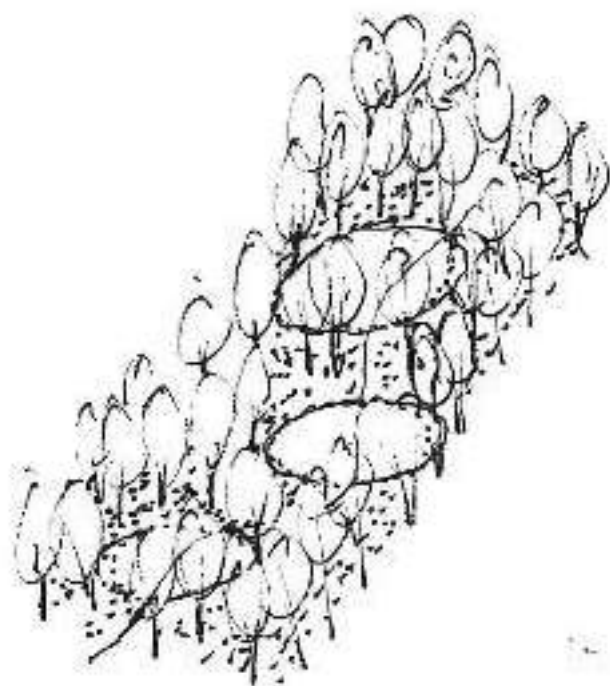
Definerede felter spredt sig ud over planen

KANALBÅND

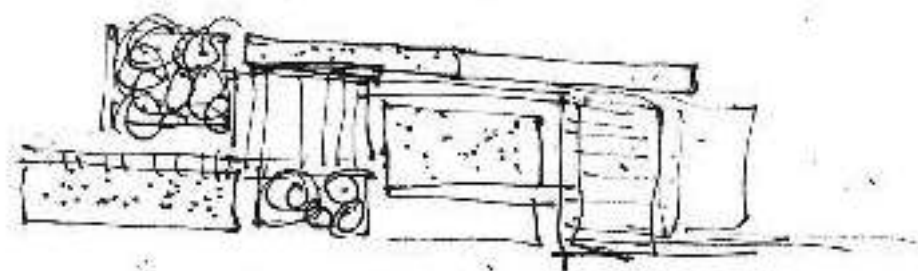
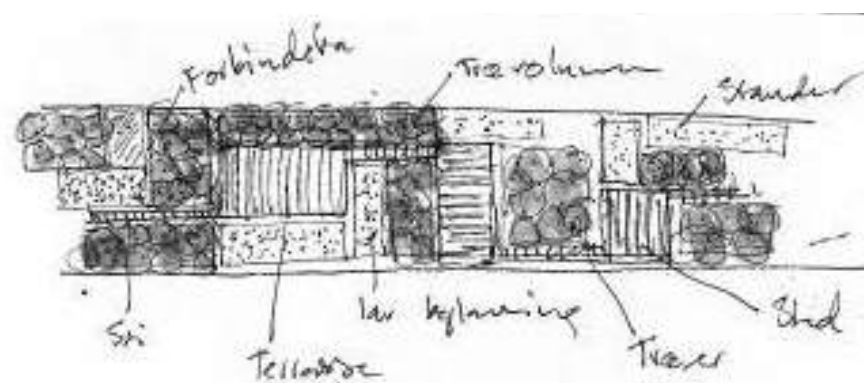
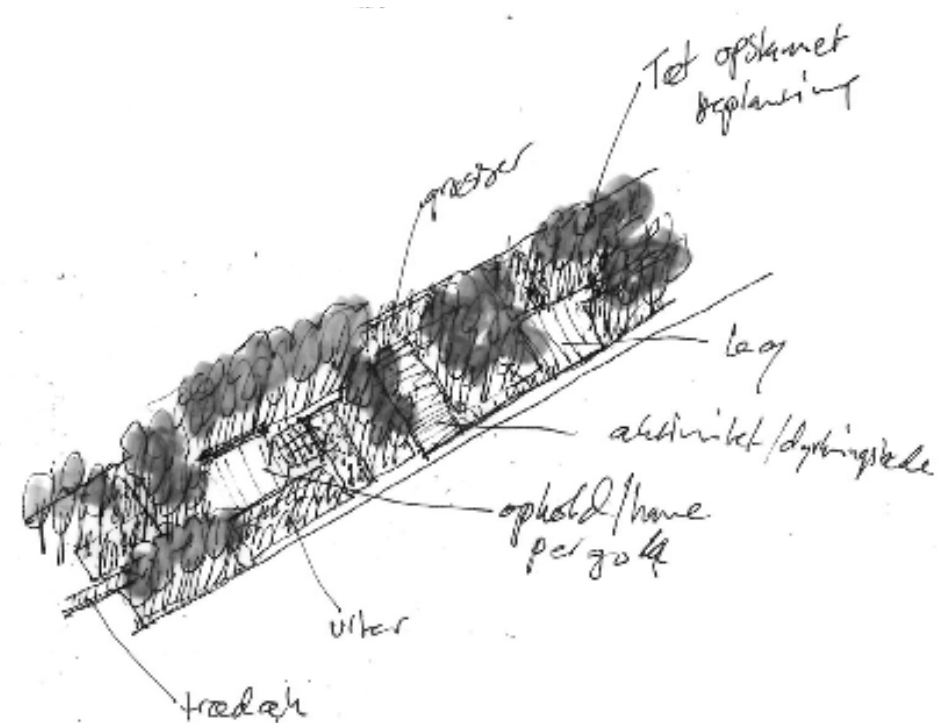

Beplantning i bånd for at følge vandet

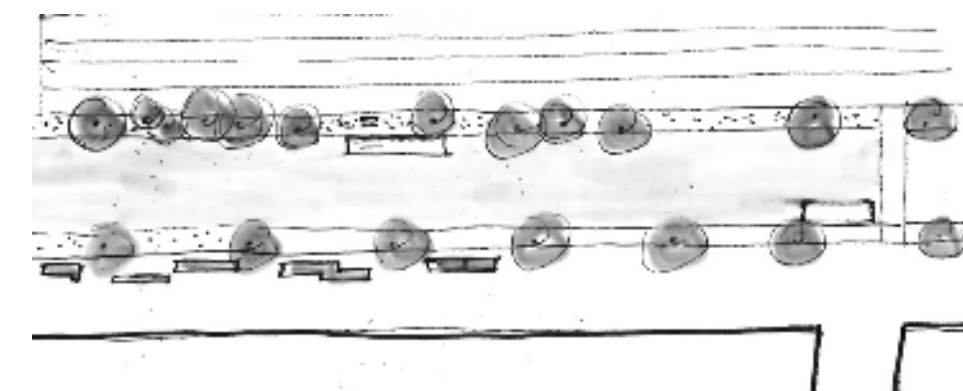
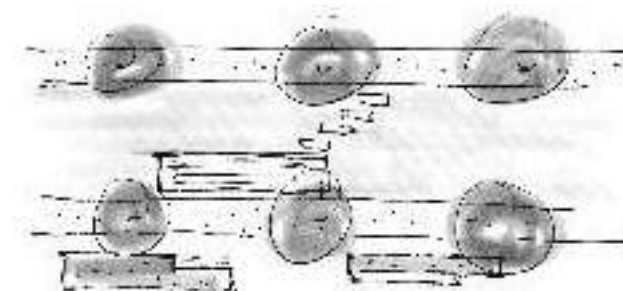
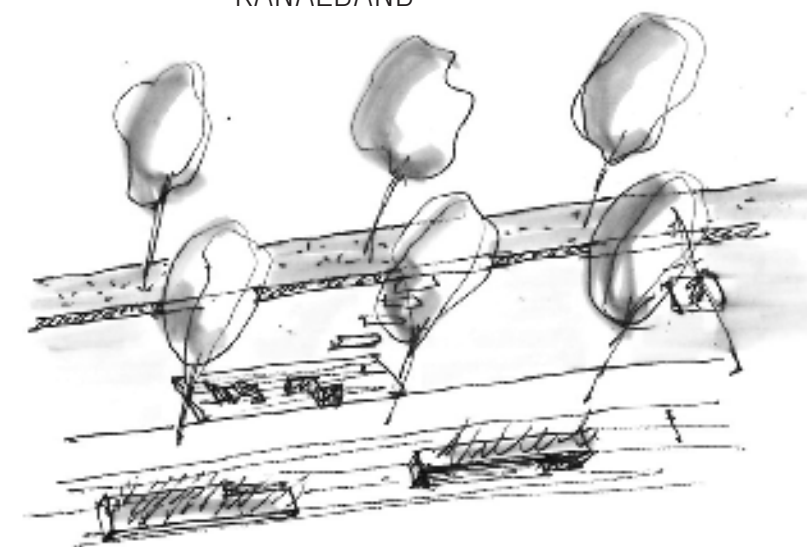
SKOVBÅND

PARKBÅND

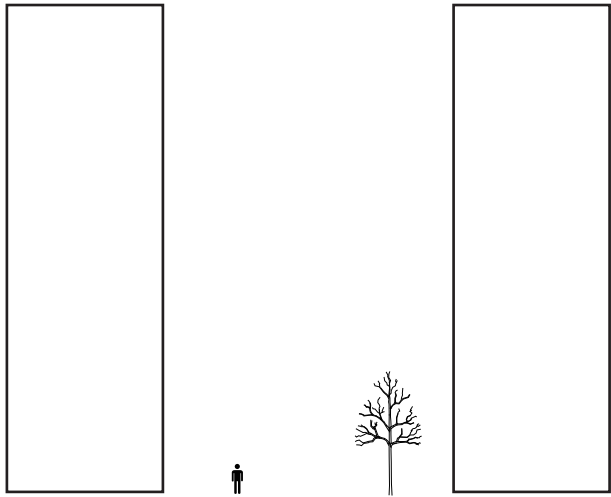

KANALBÅND

RUMLIGE FUNKTIONER

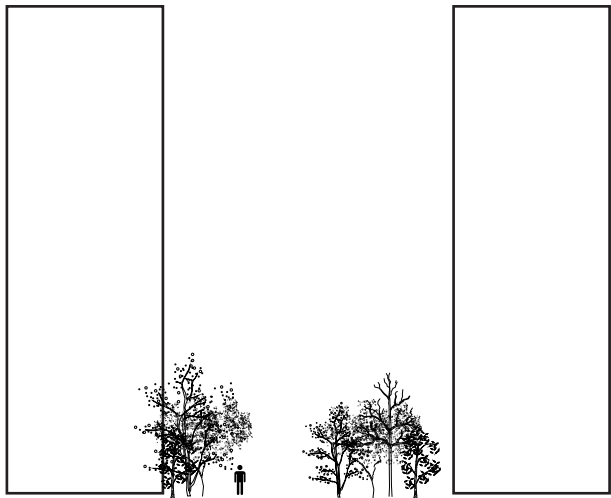
EKSISTERENDE
FORHOLD

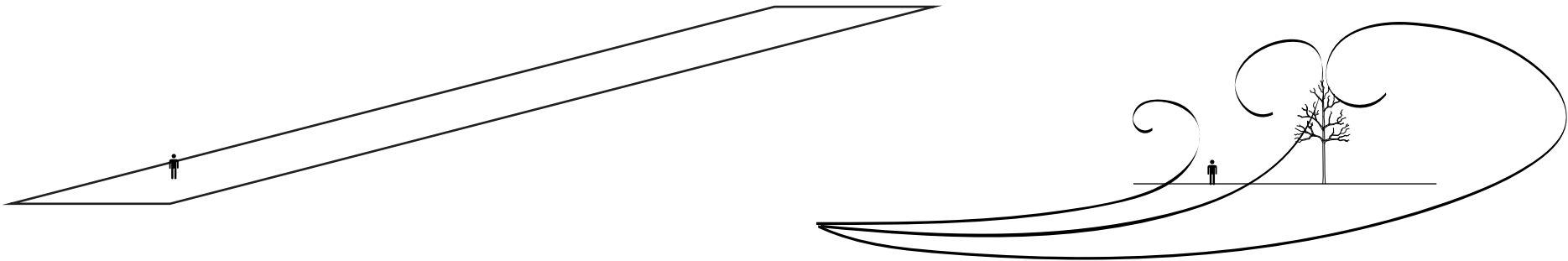
ENORM BYGNINGSSKALA

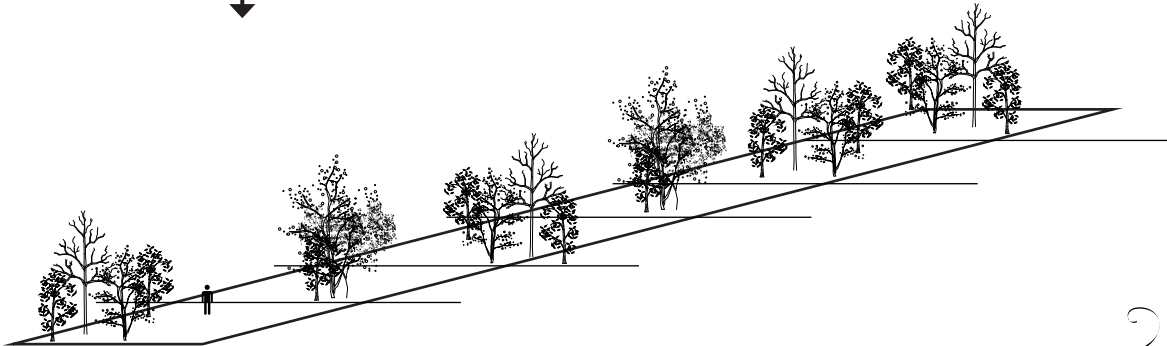
KONCEPTETS
FUNKTION

VEGETATON SKABER
MERE INTIM SKALA

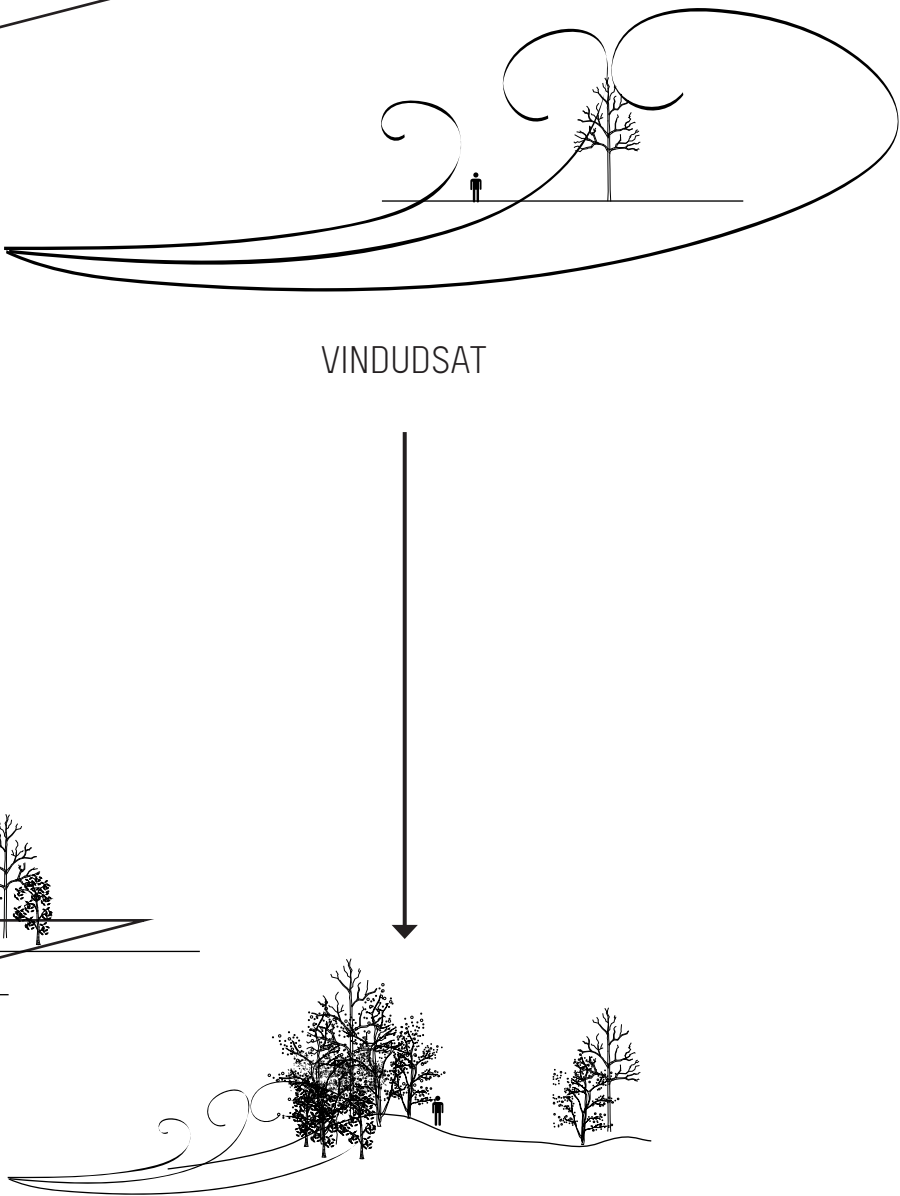

LANGSTRAKTE ÅBNE RUM

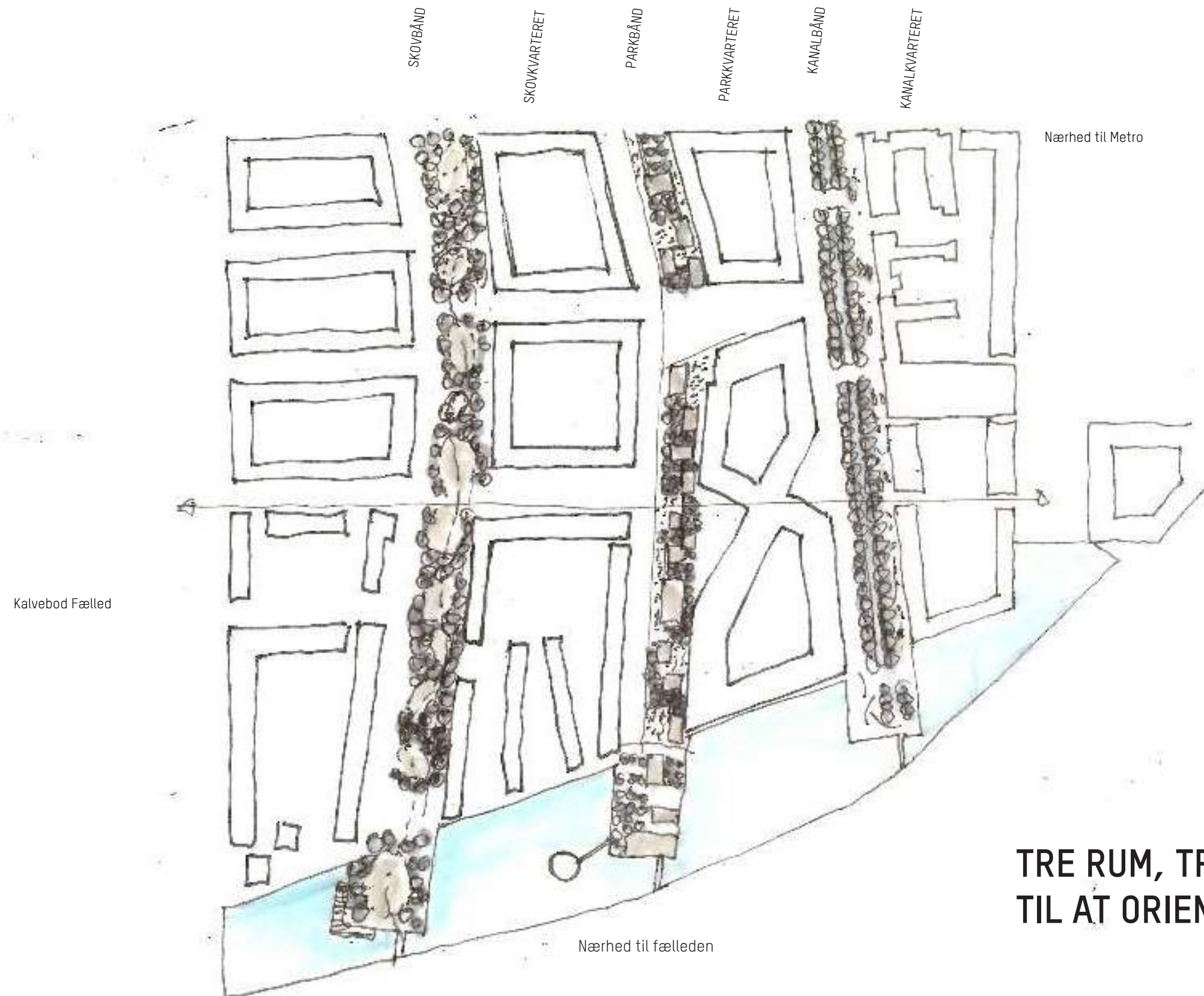

VEGETATION NEDBRYDER DE LANGSTRAGTE
ÅBNE RUM I MINDRE, AFGRÆNSEDE RUM OG
FORLØB TIL AKTIVITETER OG OPHOLD

VINDUDSAT

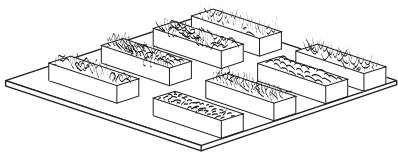
VEGETATION OG
TERRÆN SKABER LÆ

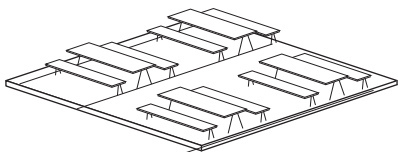
TRE RUM, TRE IDENTITETER -
TIL AT ORIENTERE SIG I EN HELHED

FUNKTIONER - AKTIVITETER

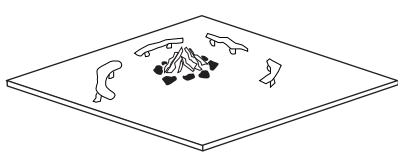
HELHEDSPANEN DANNER RUM DER ER BEHAGELIGE AT OPHOLDE SIG I.
GFS ØRESTAD KAN LØBENDE - I SAMARBEJDE MED BEBOERNE - BESLUTTE HVAD DE FORSKELLIGE RUM SKAL INDEHOLDE.
KUN FANTASIEN SÆTTER GRÆNSER.

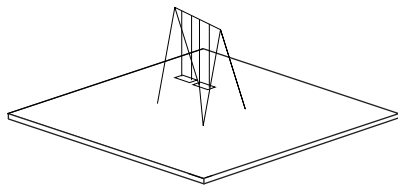
BEBOERHAVER

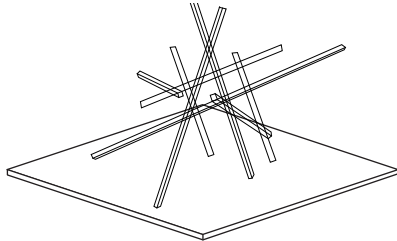
OPHOLD

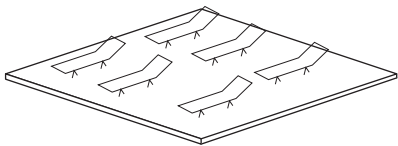
BÅLPLADS

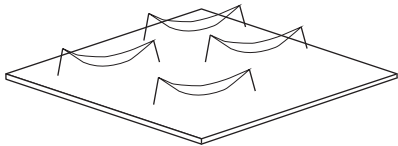
LEG

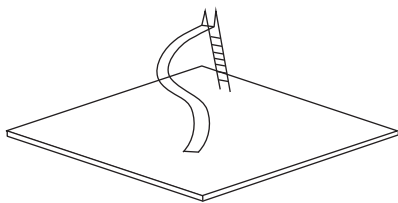
KLATRE

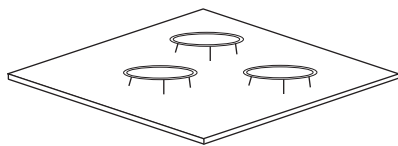
SOLSTOLE

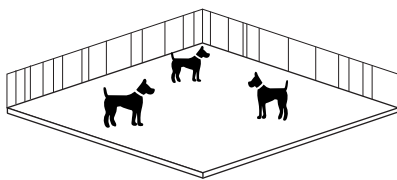
HÆNGEKØJER

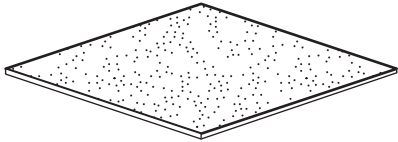
RUTSJE

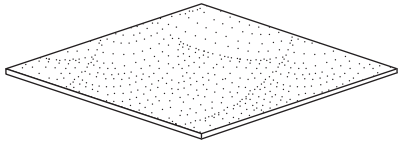
TRAMPOLIN

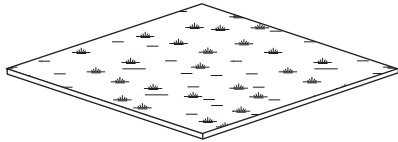
HUNDEHAVE

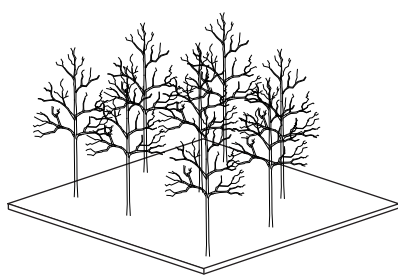
GRUS

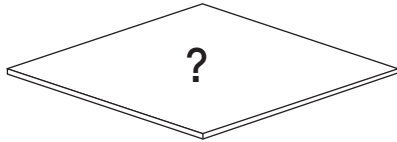
ENG

GRÆS

VARIEREDE
BEPLANTNINGSTEMAER

?

Stedet

Ørestad Syd har en fantastisk beliggenhed på kanten af Amager Fælled, hvor bydelen skyder sig ud og griber fat i det store åbne landskabsrum, som afgrænser bydelen både mod syd og vest. Fælleden er derfor meget identitetsskabende og nærværende omkring bydelen. Landskabet i bydelen er derudover karakteriseret ved markante landskabelige elementer så som Kanalen, vandrenderne og de store vandbassiner, der omgiver molepladserne. Dertil ligger der en række nyskabende byggerier i bydelen, hvor 8-tallet er det mest kendte og tiltrækker turister fra hele verden.

Bydelen ligger i et grønt område med masser frisk luft og naturoplevelser og samtidig kun 15 minutter med metroen fra centrum. Bydelen har således en række tidsløse og fantastiske kvaliteter, som er unikke i en bynær kontekst.

Helhedsplanen er løser Udfordringerne i Ørestad syd er hovedsageligt knyttet til byrummene og den store skala mellem bygningerne. De langstrakte åbne vej og park rum opleves store og tomme. Også bygningerne og karréerne opleves enormt store, når man bevæger sig i området. De ubrudte lange forløb opleves monotone og inviterer ikke til ophold. På trods af nærheden til naturen virker Ørestad Syds udearealer mekaniske og overdimensionerede.

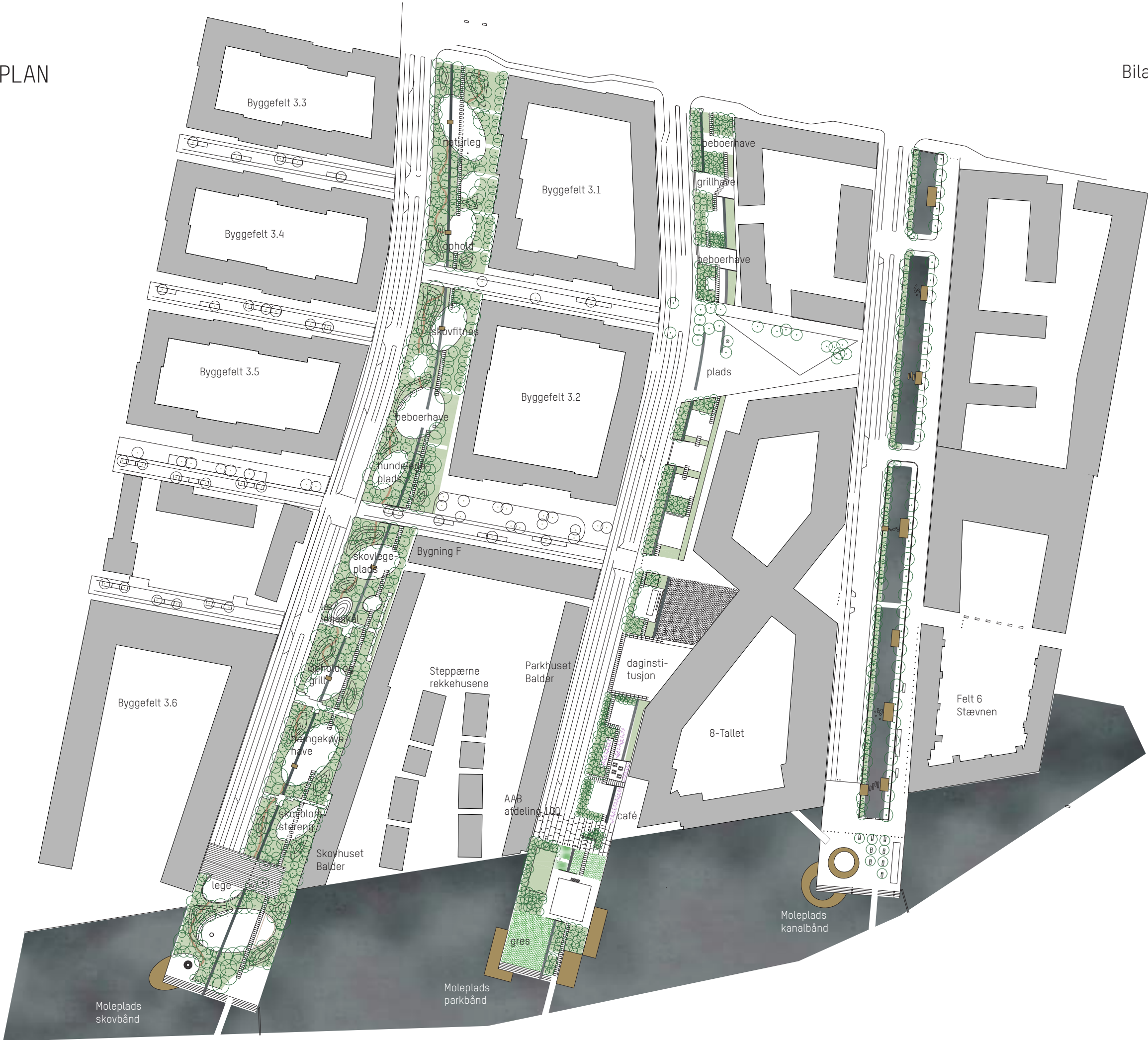
En anden stor udfordring i Ørestad syd er at der ofte er meget blæst. At skabe læ er derfor en vigtig opgave for at kunne skabe gode og mere levende udearealer og byrum.

I arbejdet med helhedsplanen er der derfor fokuseret på at skabe mere sammenhængende udearealer, der skaber læ og gode rammer til ophold og rekreation.

Helhedsplanen

Forslaget tager udgangspunkt de tre boulevarders program, Skovrummet, Parkrummet og Kanalrummet.

Skoven, parken og kanalen er de styrende temaer for helhedsplanens tre landskabsrum. De tre rum har således hver sin karakter og rummer forskellige funktioner. Ved at bruge forskellige typer af beplantning og forskelligt formsprog forstærkes de tre udtryk. Helhedsplanen består derved af tre grønne strukturer, der på hver sin vis danner intime rammer og rum til rekreation, leg og samvær.

Skovrummet

Skovrummet tilplantes med tæt varierede træplantninger; forskellige skovtæer, som man kan finde ude på Fælleden. Skovrummet har karakter af vild natur og opleves som en forlængelse af Fælleden. I "Skoven" skaber ovale lysninger rum til aktivitet eller ophold. Lysningerne har læ og gode solforhold og danner ramme om forskellige programmer; f.eks. bålplads og skovlegeplads.

Lysningerne ses i høj grad som nogle rammer, der vil blive stærkere og smukkere over tid i takt med beplantningen vokser. Funktionerne kan være mere eller mindre midlertidige og ændres over tid alt efter hvilke funktioner, der efterspørges af beboerne i bydelen. De eksisterende stier bevares i stor udstrækning og suppleres af en mere uformel grussti, der løber inde mellem træerne og forbinder de forskellige lysninger i skovplantningen.

Træerne føres helt ud til molepladsen, hvor der skabes tre forskellige rum. To rum med udsigt ud over Fælleden og med en lille træbro til at styrke forbindelsen til vandet og et større rum med læ, hvor der er etableret overdækning til et udekøkken.

Parkrummet

Parkrummet er karakteriseret ved en mere styret ortogonal udformning, hvor forskellige rektangulære rum og stier støder sammen i et langsgående parkbånd. Også her skaber tætte træplantninger læ, men i parkrummet er beplantningen mere styret og bymæssig end i Skovrummet. Den tætte træplantning er kombineret med lavere plantninger af græsser, buske og stauder. Parkbåndets udformning med tætte træplantninger, små opholdssteder og lavere plantningsbede skaber et mosaikagtigt forløb af pladser og nicher, der åbner sig i forskellige retninger. Forløbet opleves mere åbent og bymæssigt end Skovrummet. Ved 8 -tallets café har landskabet mere præg af have med plads til både leg og ophold. Molepladsen er her etableret som en stor nedsænket plads til ophold og arrangementer. Fitnessudstyret er organiseret i et mere afgrænset rum og der er også her pladser med udsigt og træbroer, hvor man kan komme tæt på vandet og stikke fødderne i.

Kanalrummet

Kanalrummet er det mest låste af de tre. Kvaliteten ligger her i det lange vandforløb. Men også her opleves rummet meget monotont og selvom vandet i sig selv har en kvalitet, så er der ikke meget liv eller ophold langs vandet. I forslaget plantes derfor en tæt række træer i græsrabatten på kanalens vestlige side og etableres en vildtvoksende bundplantning. På begge sider af kanalen etableres punktvist små træbroer og trapper ned til vandet med trædesten, hvor man kan komme ud og 'gå på vandet' og hoppe fra sten til sten. Granitfladen på kanalens østlige side brydes op ved at fjerne granitten enkelte steder og erstatte den med plantninger og opholdsmøbler. På den måde blødes den meget hårde og monotone forløb op og samtidigt dæmpes farten for den kørende trafik, der nu må zig-zagge for at komme frem langs denne side af kanalen.

Molepladsen er i Kanalrummet mere åben. Et stort samlende cirkulært træmøbel er placeret på pladsen til både ophold og større begivenheder så som ved Anderæset. Også her er etableres et trædæk et niveau tættere på vandet, så man kan komme helt tæt på.

Etapeplan

Udbygningen af helhedsplanen må nødvendigvis tage hensyn til udbygningen af bydelen, som stadig er undervejs. Det betyder at en etapevis etablering vil kunne starte i syd fra molepladserne og videre mod nord. Skovbandet venter stadig på at få hele den vestlige side ud mod fælleden, som derfor bliver etableret som den sidste fase.

SKOVRUMMET // LEG OG OPHOLD SNIT 1:200

15.048 _ Ørestad Syd

BOGL™

SKOVRUM// SNIT 1:200

SKOVRUM// MOLEPLADS PLANUDSNIT 1:200

PARKRUMMET // REFERENCER

PARKRUMMET // PLANUDSNIT 1:200

PARKRUMMET // MOLEPLADS PLANUDSNITT 1:200

PARKRUMMET // REFERENCER

PARKRUMMET // ILLUSTRATION

KANALRUMMET // PLANUDSNIT 1:200

KANALRUMMET // SNITT 1:200

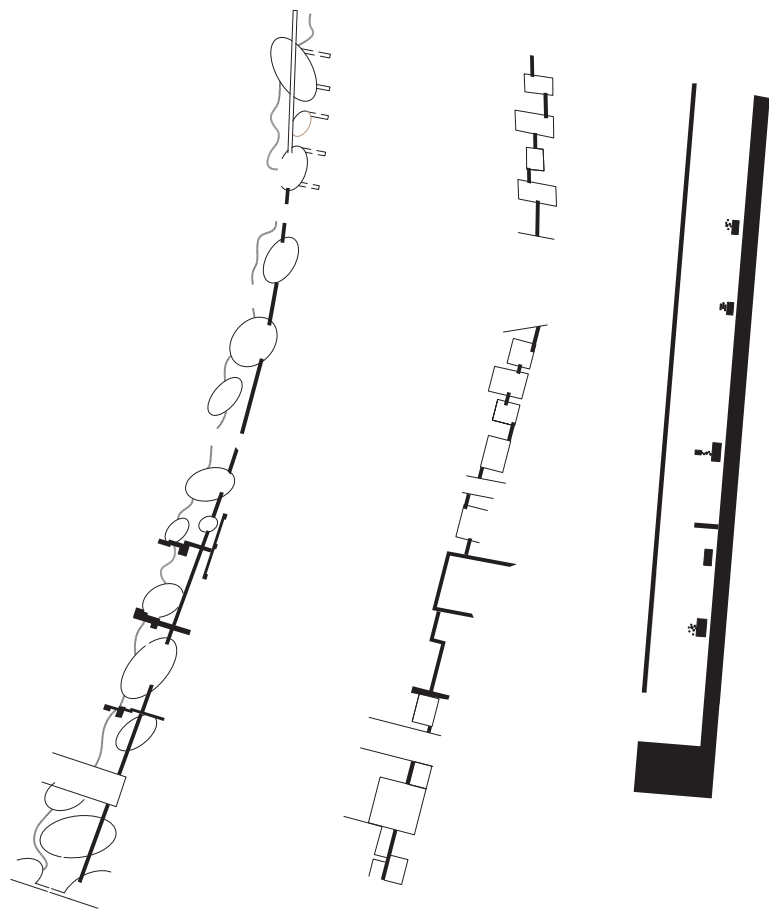
KANALRUMMET // REFERENCER

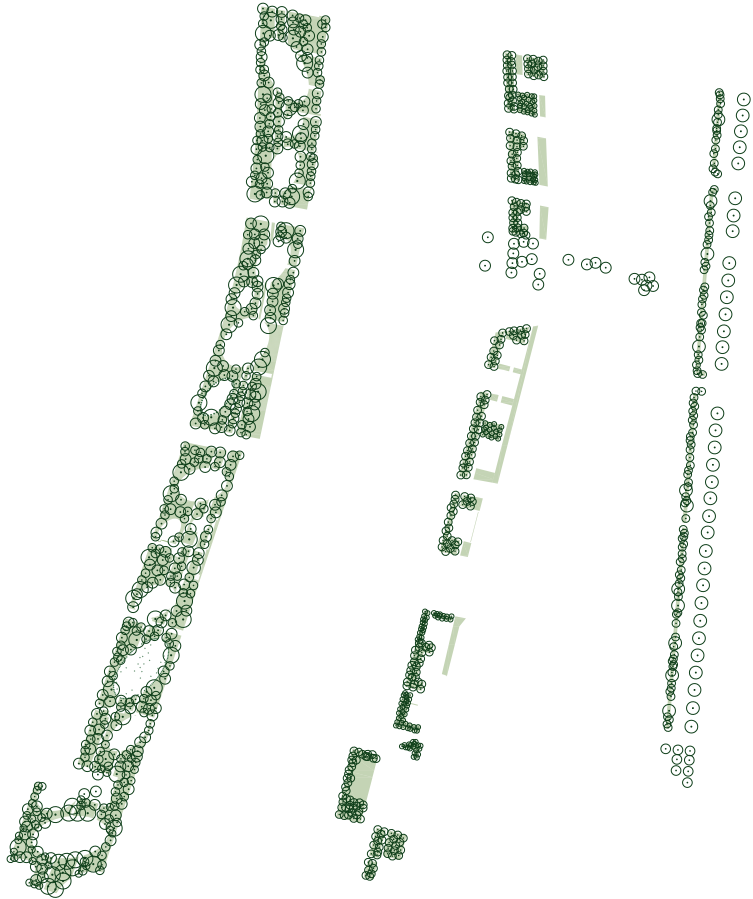

FUNKTIONSDIAGRAM //

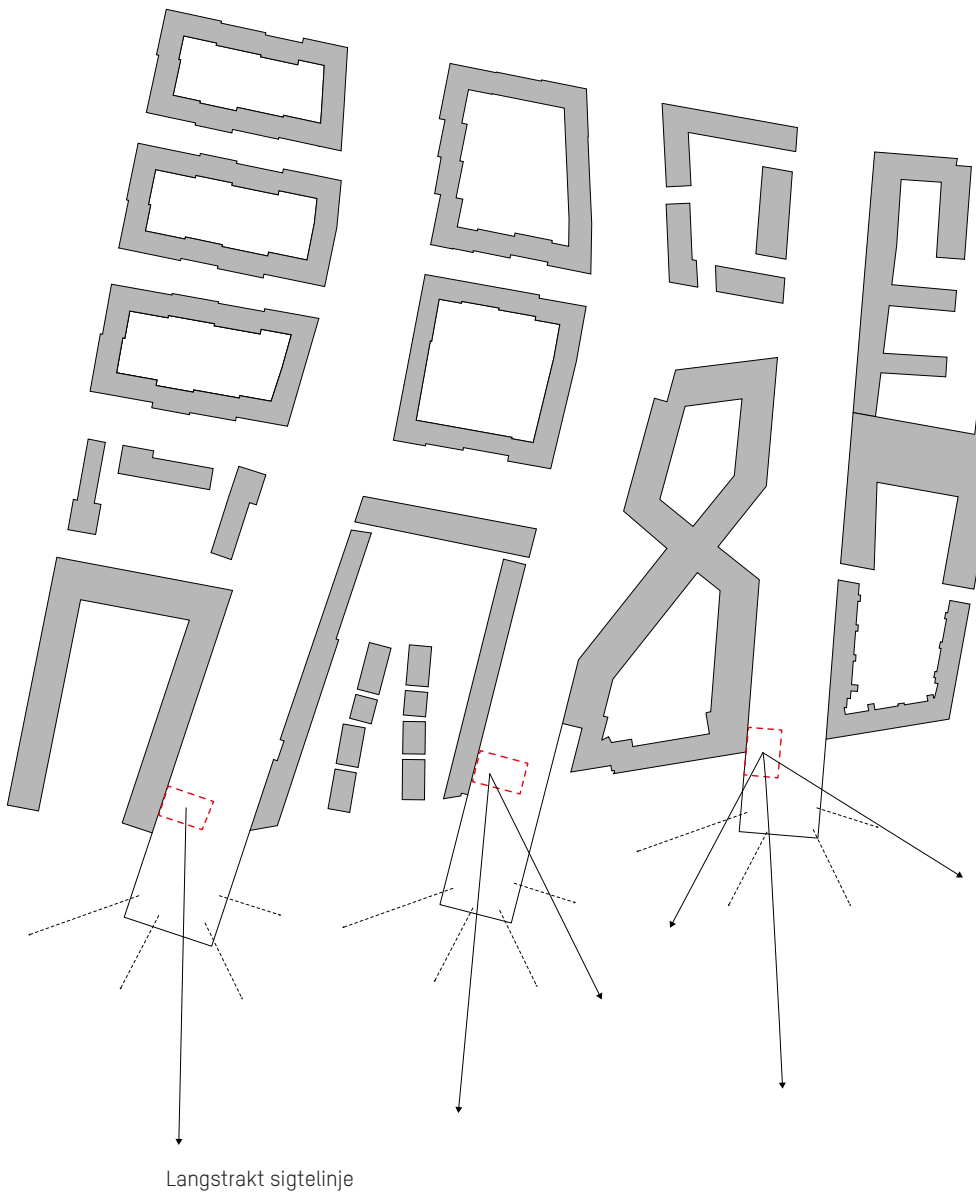
STIFORLØB

BEPLANTNING

SIGTELINJER

Ankomstplads mole

BRANDVEJE JF. BY & HAVN

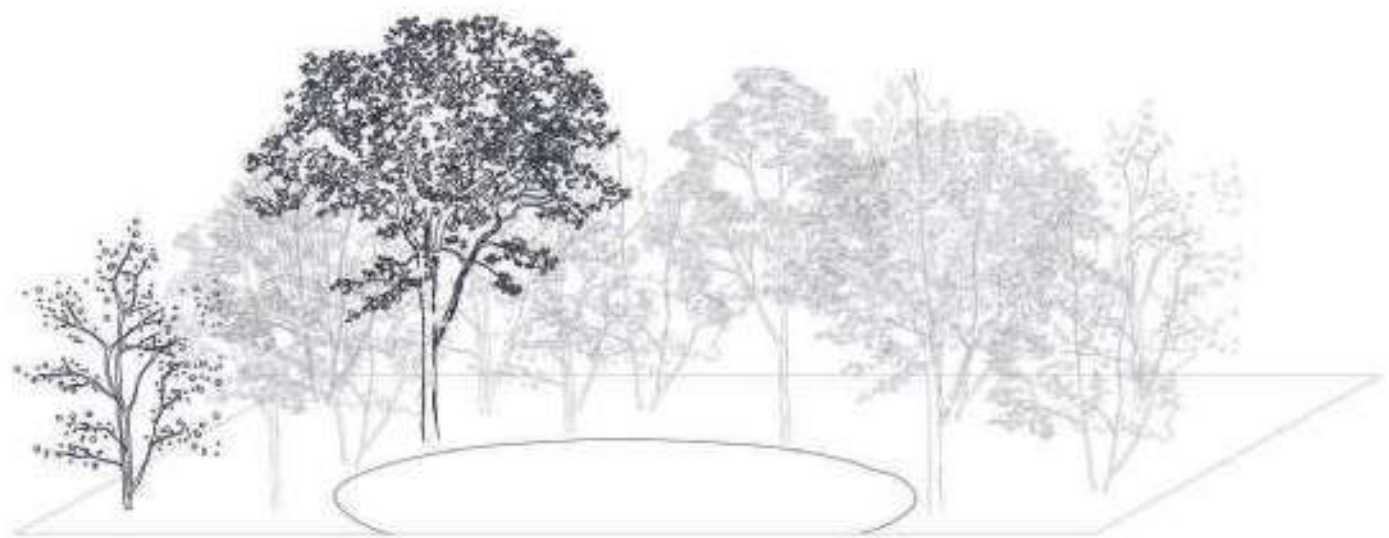
PLANTELISTE// SKOVRUMMET

Skovrummet beplantes med højstammede og flerstammede træer og små buske i forskellige størrelser og af forskellige arter.

Som en varieret, oplevelsesrig og frodig blandingsskov, der skifter karakter i løbet af året.

Yderst mod vest plantes små træer og buske i kanten som vil fungere som et læhegn.

Træerne står i en bund af græsser og forskellige løgplanter.

Løgplanter

<i>Allium scorodoprasum</i>	Skovløg
<i>Allium ursinum</i>	Ramsløg
<i>Chionodoxa</i>	Snepryd
<i>Corydalis</i>	Lærkespore
<i>Tulipa sylvestris</i>	Skovtulipan

Skyggetålende græsser

<i>Deschampsia cespitosa</i>	Mosebunke
<i>Luzula sylvatica</i>	Skovfrytle

Bregner

<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mangeløv
-----------------------------	----------

Danske navn: Rød el

Latinske navn: Alnus glutinosa

Danske navn: Kejserlig el

Alnus glutinosa 'Lacianata'

Danske navn: El

Latinske Navn: Alnus Spaethii

Danske navn: Vortebirk

Latinske Navn: Betula Pendula

Danske navn: Skovfyr

Latinske navn: Pinus Sylvestris

Danske navn: Bjergfyr

Latinske navn: Pinus Mugo

Danske navn: Mirabel

Latinske navn: Prunus Cerasifera

Danske navn: Glasbladet Hæg

Latinske navn: Prunus Serotina

Danske navn: Sølvpoppel

Latinske navn: Populus Alba

Danske navn: Gråpoppel

Latinske navn: Populus x Canescens

Danske navn: Bævreasp

Latinske navn: Populus Tremula

Danske navn: Hvidpil

Latinske navn: Salix Alba

Danske navn: Hyld

Latinske navn: Sambucus

Danske navn: Vintereg

Latinske navn: Quercus Patraeae

Danske navn: Stilkeg

Latinske navn: Quercus Robus

Danske navn: Hjertebladet el

Latinske navn: Alnus Cordata

Danske navn: Skov æble

Latinske navn: Malus Sylvestris

Danske navn: Vild pære

Latinske navn: Pyrus Communis

PLANTELISTE// PARKRUMMET

I parkrummet plantes tæt i veldefinerede felter. Felter kan bestå af enten træer, høje græsser eller høje blomstrende stauder. Plantefelterne i parkrummet er meget små, så det er vigtigt at træerne plantes ekstremt tæt, så de danner rum og skærmer for vinden.

For at nedsætte drift kan arbejde med forskellige løsninger til at dække bunden i felter med træplantninger - det kunne være grus- eller stenlag eller bunddække.

Høje bunddækkende græsser

Calamagrostis	Rørhvene
Miscanthus	Elefantgræs
Sesleria	Blå aks

Høje bunddækkende blomstrende stauder

Anaphalis	Perlekurv
Anemone hupehensis	Høstanemone
Echinops	Tidselkugle
Geranium phaeum	Bølgekrone storkenæb
Lavandula	Lavendel
Nepeta faassenii	Blåkant
Salvia nemorosa Ostfriesland	Staudesalvie

NB: TIL KANALRUMMET KAN UDVELGES PLANTER
FRA BÅDE PARK- OG SKOVRUMMETS PLANTELISTER

Danske navn: Grå el

Latinske navn: Alnus Incana

Danske navn: Grøn el

Latinske navn: Alnus Viridis

Danske navn: Bærmispel

Latinske navn: Amalanchier

Danske navn: Surbær

Latinske navn: Aronia

Danske navn: Hassel

Latinske navn: Corylus

Danske navn: Tjørn

Latinske navn: Crataegus

Danske navn: Havtorn

Latinske navn: Hippophae rhamnoides

Danske navn: Bukketorn

Latinske navn: Lycium barbarum

Danske navn: Bjergfyr

Latinske navn: Pinus Mugo

Danske navn: Mirabel

Latinske navn: Prunus Cerasifera

Danske navn: Slåen

Latinske navn: Prunus Spinosa

Danske navn: Mangeblomstret rose

Latinske navn: Rosa Multiflora

Danske navn: Gråpil

Latinske navn: Salix Cinerea

Danske navn: Spydpil

Latinske navn: Salix Hastata

Danske navn: Pil

Latinske navn: Salix 'Saret'

HELHEDSPLANEN// DRIFT OG STYRING AF BEPLANTING

Fokus på etablering og drift af beplantningen er altafgørende for at den meget ambitiøse grønne helhedsplan bliver lige så velfungerende og smuk som illustreret i denne mappe.

Der skal indtænkes løsninger der giver et fremtidig lavt plejeniveau, og her er etableringen altafgørende for hvor mange ressourcer, der efterfølgende skal bruges på at holde plantningerne velfungerende, tætte og smukke. Det er bl.a. vigtigt plante de rigtige planter, at tæt samt at lave ordenlige dybe plantehuller – evt. med ny tilkøbt vækstmuld samt fokus på valg af jorddække.

Målet for helhedsplanen er dynamiske plantninger, der passer sig selv det meste af året. Træerne kan efter etablering passe sig selv.

Men til stauder og græsser og engplantninger er en realistisk lav-pleje med følgende årlige opgaver en nødvendighed:

- Afklipping og evt. fjernelse af dødt plantemateriale i senvinter/tidligt forår. Der kan benyttes en buskrydder, hvor planterne afklippes oppe fra og ned og på den måde bliver plantematerialet findelt og kan blive liggende spredt over hele arealet.
- Kontrol af ukrudt 1-2 gang om året.

Styring over tid

Altafgørende for at man i årenes løb kan holde plejeniveauet nede er løbende styring og tiltag over tid. I praksis handler det om at styre konkurrencen mellem plantearterne og hele tiden arbejde mod nye tilfredsstillende æstetiske udtryk. En smuk helhed med harmoni og balance mellem de forskellige arter skal opretholdes. Afhængig af hvilken plantningstype, der arbejdes med kan det med års mellemrum være nødvendigt at udskifte planter, gentage lugning og rydde ud, samt gensåning og plantning.

Tidsmæssigt kræver fornyelse og styring involvering af rådgiver mellem hver anden til hver fjerde år, eller hvornår behovet viser sig. Muligvis en gang om året i plantningens første to-tre år.

Man kunne med stor fordel inddrage planteglade beboere som en ressource til drift processen.

